№ 235. Czwartek 15. Października 1863. Rok wydania 53.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gmina *Suchawola* z przysiołkiem *Jałowem*, w obwodzie żółkiewskim, obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej w Suchejwoli istniejący budynek szkolny pod Nr. 171 z wszystkiemi sprzętami szkolnemi zawsze w dobrym stanie utrzymywać, czuwać nad ochędóstwem szkoły, potrzebne na opał szkoły drzewo, jeźliby ofiarował je właściciel wsi, zrębywać i do szkoły przystawiać, a w razie potrzeby sprawiać z własnych funduszów, a nakoniec każdoczesnemu nauczycielowi, który ma oraz pełnić służbę diaka, płacić rocznie 64 zł. w. a. gotówką z dodatkiem 5 mierzyc zboża w naturze. Na polepszenie tej dotacyi zapewnił gr. kat. pleban miejscowy ksiądz Szymon Dudrowicz na czas teraźniejszego plebaństwa swego rocznie 3 zł. w. a., a dzierzawca propinacyi Jude Abend na czas pobytu swego w Suchejwoli 1 zł. w. a. rocznie.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Gmina miasta Rohatyna zobowiązała się przeznaczyć z kasy miejskiej 30 zł. w. a. na dostarczenie potrzebnych środków naukowych dla miejscowej szkoły głównej.

Tem okazaną gorliwość o podniesienie nauki szkolnej podaje c. k. Namiestnictwo galicyjskie z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 15. października.

Na przedwczorajszem posiedzeniu izby deputowanych Rady państwa po załatwieniu kilku spraw podrzędnych wniósł Jego Exc. *minister finansów* projekt do ustawy, żądającej, ażeby izba ze względu na to, iż załatwienie budżetu jest już niepodobnem przed upływem teraźniejszego peryodu finansowego, a przerwa w pobieraniu podwyższonych podatków i należytości pociągnęłaby za sobą najszkodliwsze skutki, upoważniła rząd pobierać przez dwa miesiące zaczynającego się wkrótce nowego peryodu finansowego podatki podwyższone w sposób dotychczasowy, a to aż do załatwienia budżetu. Izba przekazała ten projekt wydziałowi finansowemu. Potem przystąpiono z porządku dziennego do dalszej dyskusyi specyalnej nad ustawą względem prawnego osiedlenia, a mianowicie na §. 8. tej ustawy, i po dłuższej debacie przyjęto ten paragraf podług wniosku wydziałowego.

Wydział do prawa o stowarzyszeniach i zgromadzeniach odbył posiedzenie d. 12. b. m. i rozpoczął je drugiem odczytem projektu. Przy żwawej dyskusyi uchwalono obadwa pierwsze paragrafy. Z ministrów byli obecni, Ich EE. minister policyi Mecsery, minister sprawiedliwości Dr. Hein, minister administracyi Lasser i minister finansów Plener. — Wydział do zbadania subwencyi dla kolei żelaznej ze Lwowa do Czerniowiec przyjął d. 12. b. m. §. 1. projektu ustawy. Tenże opiewa, że administracya państwa ręczy kolei żelaznej 5¹/₅% czystego dochodu od kapitału 31 milionów srebrem, tak, że gdyby roczny czysty dochód kolei nie dosięgnął sumy 1.000.000 zł. w. a. w srebrze, administracya państwa uzupełni niedobór. — Wydział do obrady nad nowelą ustawy o należytościach odbył już swoje posiedzenia. Na pierwszem zbadał opinię korporacyi handlowych i przemysłowych a na drugiem rozpoczął obradę nad szczegółami.

O wspomnionej wczoraj świeżej utarczce w Krakowskim z 9. b. m. Dowiaduje się *Czas*, że stoczył ją hufiec jazdy z oddziału Chmielińskiego z przeważającą siłą rosyjską we wsi Stawach cofnąwszy się w końcu w porządku, Rosyanie zaś mieli potem zrabować dwór w Stawach i poranić przytem ciężko właściciela tej wsi, wiekowego już człowieka imieniem Skwarca. W Lubelskiem miał 6. b. m. walczyć Wierzbicki w okolicy Gościeradza, ale o przebiegu i rezultacie boju nie ma jeszcze wiadomości. — Granica polska wzdłuż W. Księstwa Poznańskiego ma być teraz — jak donoszą *Gaz. Wied.* — tak mocno obsadzona wojskami rosyjskiemi, że jest prawie hermetycznie zamknięta. Z tego powodu usunęło się nieco wojsko pruskie od granicy, ale zawsze jeszcze czuwa bardzo pilnie nad komunikacyą pograniczną. Dla tak znacznego utrudnienia przeprawy przez granicę z obudwu stron postanowił poznański komitet narodowy nie transportować już broni i amunicyi przez Poznańskie, lecz na Szlask i wschodnie Prusy, gdzie komunikacya pograniczna mniej jest strzeżona.

Z Paryża donoszą, że Mierosławski znajduje się teraz w tem mieście, a Rochebrun, dowódzca polskich żuawów, o którym mówiono, że już nie żyje, spodziewany jest temi dniami w Champagne.

Do *Jener. Kor. austr.* piszą z Turynu, iż wieje tam wiatr nader wojenny ze strony Francyi i że polityczne figury piemonckie zamierzają wyzyskiwać sprawę polską i sytuacyę jaka z niej wynikła, na korzyść swych widoków. Na uwagę głównie zasługują najprzód udane umiarkowanie dzienników rządowych piemonckich względem Austryi, obliczone zapewne na uspienie czujności tego mocarstwa, a następnie kłopotliwe położenie ministeryum turyńskiego w obec posła rosyjskiego po zawarciu traktatu handlowego z Rosyą. Mówią w Turynie, iż poseł sardyński w Petersburgu, margrabia Pepoli, opuścić ma na pewien czas tę stolicę za urlopem, udając się do Bononii, gdzie rodzina jego teraz zamieszkuje.

Berlińska *Nationalzeitung* dowiaduje się z dobrego źródła, że Szwecya nie podpisała traktatu przymierza z Danią, ponieważ szwedzka rada państwa oświadczyła, że nie upatruje w tem żadnych korzyści, lecz owszem wielką szkodę ze względu na zawarcie przyzwolonej właśnie pożyczki na kolej żelazną w kwocie 35 milionów. — Dalej donosi ten sam dziennik, że posłowie Rosyi i Francyi w Kopenhadze doradzają usilnie spokój.

Monarchia Austryacka

Lwów, 14. października. *(Obchód imienin cesarskich.)* O obchodzie uroczystości imienin Najjaśn. Pana na dniu 4go b. m. otrzymaliśmy znowu szczegółowe doniesienia z kilku miejsc naszego kraju. W obwodowem mieście *Przemyślu* odprawiano tego dnia uroczyste nabożeństwa w obudwu tamtejszych kościołach katedralnych w obecności władz cywilnych i wojskowych i licznie zgromadzonego ludu. Podobne nabożeństwa odbyły się także w kościołach parafialnych obudwu obrządków w powiatowem miasteczku Mościskach w obwodzie przemyskiem z odspiewaniem „Te Deum" i hymnu ludu. Wreszcie obchodzono ten dzień takiem samem nabożeństwem w rz. kat. kościele parafialnym w *Horodeńce*, miasteczku powiatowem w obwodzie kołomyskim.

Wiedeń, 13. października. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Najjaśn. Pan miał przybyć dziś zrana z Ischlu do Schönbrunnu, gdzie familia cesarska zabawi aż do listopada. Dwór Jego Mości Cesarza przybył już wczoraj z Ischlu.

Arcyksiążę *Albrecht* i Arcyksiężna *Hildegarda* udali się na krótki czas do Gleichenbergu. — Arcyksiężna *Zofia* przesłała król. węgierskiemu kanclerzowi nadwornemu kwotę 200 zł. w. a. na wsparcie pogorzałej gminy w Halitschu. — Książę *Chartres* przybył wczoraj z Wenecyi i odjechał zaraz do Drezna. — Rozszerzona w kilku dziennikach pogłoska o bliskiej podróży Króla belgijskiego do Wenecyi ma być podług doniesienia wiedeńskiej *Presse* bezzasadna.

Wybrani z sejmu siedmiogrodzkiego deputowani do Rady państwa spodziewani są w Wiedniu jutro, a na posiedzeniu czwartkowem mają już zająć miejsca swoje w izbie deputowanych; przygotowywany dla nich bankiet powitalny ma nastąpić w niedzielę, w rocznicę bitwy pod Lipskiem.

Kilku członków deputacyi mexykańskiej, mianowicie panowie Guttierez, Hidalgo, Aquilar i Velazquez, przybyli przedwczoraj do hotelu Munscha, a wczoraj odjechali pospiesznym pociągiem do Paryża. Przedwczoraj była wielka uczta w Miramare, na której znajdował się także poseł belgijski przy dworze wiedeńskim hr. O'Sullivan. O godzinie 9tej wieczorem był oświetlony zamek i ogród, i odbywano przejazdkę po morzu.

(Dochody stemplowe.) Z wykazów urzędowych co do dochodów stemplowych od listopada 1862 aż włącznie do lipca 1863 przytaczamy następujące data w porównaniu z rokiem poprzednim: Wpłynęło: za marki stemplowe 10,605.275 zł. (w roku poprzednim 7,789.487 zł.); od kart do grania 161.159 zł. (w roku poprzednim 173.853 zł.); od kalendarzy 70.064 zł. (w roku poprzednim 72.743 zł.); od gazet 488.908 zł. (w roku poprzednim 490.792 zł.); od anonsów 48.520 zł. (w roku poprzednim 46.071 zł.); od blankietów wexlowych 188.920 zł. (w roku poprzednim 136.296 zł.); od asygnacyi promesowych 43.535 zł. (Te nie były jeszcze w roku poprzednim opodatkowane). Wspomniony zatem peryod r. 1863 przyniósł w porównaniu z peryodem r. 1862 nadwyżkę w dochodach w sumie 2,897.139 zł., która wypłynęła głównie z zaprowadzenia ustawy z 13. grudnia 1862. Przegląd liczby artykułów, przedkładanych do stemplowania, przedstawia następujące cyfry: Promesów po 50 c. 87.071; kart do grania po 15 c. 1,074.393; kalendarzy po 6 c. 1,167.725; anonsów po 2 c. 1,205.791; a po 1 c. 2,440.451; nakoniec gazet: zagranicznych po 2 c. 332.342 (w roku poprzednim 254.264), a krajowych po 1 c. 48,226.057 (w roku poprzednim 48,570.651). Z dzienników krajowych stemplowano zatem w ciągu spomnionego peryodu w przecięciu dziennie 176.652 sztuk.

Gazeta wiedeńska zamieściła artykuł następujący:

„Bliskie wzięcie udziału deputowanych siedmiogrodzkich w pracach rady państwa, wzbudza najwyższy interes i napełnia szczerem

zadowoleniem tych, którzy w pracach rady państwa szczytny patryotyczny cel upatrują."

„Z wypadkiem tym upada najważniejszy argument, który przeciwnicy konstytucyi dotąd w odmiennych stosunkach różnych narodowości czerpali. Widzimy kraj, który od wieków cieszył się osobnem prawodawstwem, a w którym zamieszkują różne szczepy ludowe, przystępującego do sztandaru powszechnej konstytucyi państwa."

„Jakżeż to nie ma wzmocnić wiary naszej w żywotność ustawy zasadniczej państwa, jej użyteczność i zdolność do rozwoju? Przeświadczenie nasze, iż Austrya pod jej zasłoną idzie na przeciw jasnej, uporządkowanej i pięknej przyszłości, wzmacnia się i staje się faktem, z którym wystąpić możemy przeciwko tym co powątpiewają, kiedy oni przedtem na fakcie biernego oporu opierać się mogli, my zaś tylko z teoretycznemi, chociaż jak skutek okazał, trafnemi racyami walczyć mogliśmy."

„Bliskie obrady nad budżetem i nad kwestyami finansowemi, otwiera deputowanym z Siedmiogrodu zaraz pole do żyznej czynności."

„Jeden z dzienników tutejszych wystąpił w sposobie zaiste bardzo przychylnym i na uwagę zasługującym z powątpiewaniem, jak postąpić sobie należy, jeżeli przy obradach nad budżetem zachodzić będą kwestye, odnoszące się jedynie do krajów w ściślejszej radzie państwa zastąpionych i odwołują jaka ma bydź granica postępowanie takowe oddzielająca? Czyliby to nie było anomalią gdyby przy życzeniach finansowych, które jedynie Siedmiogród obchodzą, właśnie tylko deputowani siedmiogrodzcy wspólnie głosowali?"

„Zdaje nam się, iż właśnie w enomalii takowej, leży najwłaściwszy punkt oparcia ku jej uchyleniu. Konstytucya państwa nie zostawia żadnych wątpliwości pod względem podobnych konfliktów kompetencyjnych. Krajom z tamtej strony Litawy przekazuje prawo samoistnego prawodawstwa w sprawach wewnętrznej administracyi, sprawiedliwości i oświecenia publicznego. Jeżeli zatem idzie o prawa należące do tego wydziału, tak jasno określonego, to w takim razie jedynie sejmy krajowe tamtejsze są kompetentne, i rozumie się samo przez się, iż deputowani tamtych krajów nie mogą brać żadnego udziału w pracach rady państwa, mających na celu tworzenie nowych praw dla krajów niemiecko-słowiańskich."

„Lecz finanse panstwa i wszystkie sprawy, które konstytucya jako wspólne uważa, stanowią nierozdzielną całość. Wspólność ich nie jest dowolnem oznaczeniem, lecz faktem, który zaprzeczany być nie może. Jest ona wypływem bytu państwa. Konstytucya wyłączyła dla krajów z tamtej strony Litawy, co tylko było do wyłączenia; dalej iść nie mogła bez naruszenia jedności państwa."

„Każdy interes finansowy obchodzi zarówno wszystkie części państwa. Ucisk sprawiony przez większy wydatek dla jednej części, ułatwienie powstające z nadwyżki przychodów w szczególnej jakiej gałęzi, rozdzielają się według praw ekonomicznej grawitacyi na całe państwo."

„Nie ulega to zaś żadnej wątpliwości i jest tak jasnem, iż gdyby ostatni mesaż cesarski nie był udzielił ściślejszej radzie państwa upoważnienie do traktowania spraw finansowych, rada ta jako ściślejsza nie mogłaby była traktować nawet takich tylko przedmiotów finansowych, które się bezpośrednio do krajów niemiecko-słowiańskich odnoszą."

„W każdym razie przestrzegać wypada, ażeby sprawy finansowe i wspólne, ściśle oddzielone zostały od spraw do tej kategoryi nie należących. Lecz oddzielenie takowe, zdaniem naszem, przy należytem uwzględnieniu jasnego brzmienia konstytucyi, wcale nie jest trudnem."

„Wszystko to co się odnosi do budżetu, ulega kompetencyi rozleglejszej rady państwa. W rozprawach więc nad budżetem wziąść powinni udział nie tylko członkowie ściślejszej rady państwa, lecz i członkowie z krajów z tamtej strony Litawy przybyli. Wyrażając to sądzimy, iż wymawiamy przekonanie, które zapewne i rada państwa podzieli, ponieważ ono tylko jest dopełnieniem obowiązujących oznaczeń konstytucyi."

Hiszpania.

(Stósunki z Marokko i Ameryką.) *Jen. Kor.* otrzymuje z **Madrytu** następujące zajmujące doniesienie: „Sprawę Maurów z Melity należy uważać jako załatwioną dla Hiszpanii, ponieważ Sułtan marokański oświadczył, że gotów jest dać rządowi hiszpańskiemu należne zadość uczynienie, i doniósł, że jego brat Muley Abbas wyruszył na czele wojska, aby plemiona, które zasłużyły na karę, pociągnąć do odpowiedzialności. Gabinet hiszpański oświadczył, że na tem poprzestaje, i w istocie Hiszpania zyskała na tem, ponieważ nie potrzebowała przedsiębrać wyprawy, która bądź co bądź nie przyniosłaby jej zaszczytu. Natomiast gorzej stoją rzeczy na St. Domingo. Wnosić o tem można z tego, co mówią dzienniki rządowe; a bardziej jeszcze z ich milczenia, Władze Kuby i Porto Ricco otrzymały znaczne posiłki, ale pomimo tego są za słabe, aby powstańców zmusić do posłuszeńswa. Powstańcy napadli na miasto Parento Plato, spustoszyli je ogniem i mieczem, i na nieszczęśliwych mieszkańcach dopuścili się najstraszniejszych okrucieństw. W ogólności ta aneksya jest dla Hiszpanii bardzo niebezpieczna, bo może nawet doprowadzić do wojny z Ameryką północną. Albowiem pewna mała kolonia amerykańska w jednym z portów na wyspie S. Domingo podała zażalenie do gabinetu Washingtońskiego, iż władze hiszpańskie zamknęły jej kościół i szkołę. Pomiędzy Hiszpanią a Unią amerykańską, zachodzi też inny spór. Powstał on z powodu dawnych pretensyi Hiszpanii względem rozległości pasa żeglugi. Hiszpania żąda od Ameryki północnej dwa razy większej rozległości tego pasa niż od innych mocarstw nadmorskich. Stany zjednoczone okazują w tym względzie niezwykłą chęć pojednania, proponując wezwać Króla belgijskiego na sędziego polubownego i jemu poruczyć załatwienie sporu.

Anglia.

(Sprawa mexykańska.) O odpowiedzi Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana, danej deputacyi mexykańskiej w Miramare, rozpisuje się angielski *Morning-Post* w następujący sposób:

Odpowiedź arcyksięcia Maxymiliana powinna być uważaną za zupełnie zadawalającą. Treść jej publiczność przewidywała od dawna. Od miesiąca dawano już do zrozumienia, że książę austryacki zgodzi się pod pewnemi warunkami na przedsięwzięcie utworzenia monarchii mexykańskiej. Książę potwierdził zapewnienia zrobione w jego imieniu; nie zdaje się prawdopodobnem, azeby zaszło coś takiego, coby mogło przeszkodzić spełnieniu projektu, w urzeczywistnieniu którego, oprócz niezadowolonej fakcyi wszyscy mają interes. Warunki pod któremi arcyksiążę chce przyjąc koronę, czysto się do formy odnoszą. Są one tego rodzaju, iż ma niezaprzeczone prawo widzieć je spełnionemi zanim zasiądzie na ofiarowanym mu tronie, są one zarazem tej natury, iż całą sprawę ułatwić mogą.

Skoro dwoje kochanków chcą się pobrać, a rodzice ich ofiarują posag potrzebny do zaprowadzenia gospodarstwa, z łatwością przyjdzie znaleźć księdza do dania ślubu. Tak samo arcyksiąże Maxymilian gotów jest wziąść Mexyk taki jaki jest, jeżeli go do tego brat i monarcha upoważni, jeżeli przyjaciele uświęcą ten związek, i jeżeli narzeczona chętnie się zgodzi. Lecz skoro panna młoda sama się oświadczyła, ponieważ przyjaciele księcia nalegają sami ażeby prędzej związek do skutku doprowadził, ponieważ brat nic nie ma przeciwko temu, można sprawę za załatwioną uważać. Potrzeba tylko teraz ddpełnić formalności, żeby księcia Maxymiliana zrobić cesarzem Mexykańskim. W odpowiedzi deputacyi mexykańskiej arcyksiążę uznał za konieczność zaprowadzenie nowej monarchii na podstawach konstytucyjnych. Rozmaite narody i rozmaici monarchowie, rozmaicie pojmują konstytucyę. W każdym razie z przyjemnością widzimy, że nowa monarchia chociaż przez Cesarza założona, chociaż mająca za reprezentanta brata innego Cesarza, zależeć będzie od woli ludu. Sami niewierzymy w skuteczność głosowania powszechnego i nie zawsze gotowibyśmy przyjąć jego rezultaty za wyrażenie uczuć ludu; lecz plebiscyt żądany przez arcyksięcia Maxymiliana jako warunek przyjęcia tronu, wyrazi według wszelkiego prawdopodobieństwa, prawdziwe życzenia mexykanów.

Niedorzecznością byłoby wprawdzie twierdzić, że mieszkańcy południowo-zachodniej części Ameryki północnej, powodują się uczuciem przywiązania do księcia, który nigdy nogi w ich kraju nie postawił, lecz na przyszłych wyborach nie człowiek ale zasady przedstawiają się pod głosowanie ludu meksykańskiego. Należy roztrzygnąć czy ma być zaprowadzony rząd stały i budzący poszanowanie, czy też ma się rozpocząć na nowo anarchya, która wydała kraj na pastwę cudzoziemcom. Mexykanie zbyt ciężką otrzymali naukę, ażeby o rezultacie przyszłych wyborów wątpić można.

Skoro ogłoszonem zostanie, że Arcyksiążę Maxymilian plebiscytem na tron powołanym został, najzaciętsi nieprzyjaciele wyboru Króla za pomocą głosowania powszechnego, niebędą śmieli twierdzić, że głosujący zostali przymuszeni, albo że wota zostały sfałszowane. Krytyczne położenie w jakiem znajdzie się młoda monarchia usprawiedliwia zupełnie żądanie księcia, pragnącego mieć gwarancyę, zapewniająca całość i niepodległość jego państwa, dopóki takowe samo obronić się nie będzie mogło. Nowy monarcha, jak to już poprzednio powiedzieliśmy, będzie musiał walczyć z silną partyą wewnątrz i prawdopodobnie z potężnym nieprzyjacielem zewnątrz. Jeżeli zatem nietylko w swoim interesie ale i w interesie francuzkich i angielskich wierzycieli zechce utworzyć w Mexyku rząd stały i uczciwy, ma zupełne prawo do protekcyi ułatwiającej mu spełnienie tego zadania.

Tego też właśnie wymaga żądając „koniecznych rękojmi dla zasłonięcia Mexyku przeciw niebezpieczeństwom zagrażającym jego całości i niepodległości."

Francya.

Paryż, 10. października. *(Podróż Cesarzowej Francuzkiej. — „Constitutionnel" o sprawie polskiej.)* Z Sewilli donoszą, iż Cesarzowa Eugenia opuściła już to miasto, i uda się przez Kadix do Alicante. Z Madrytu donoszą telegrafem dzisiejszym, iż Cesarzowa we środę oczekiwana jest w tej stolicy.

Ostatni artykuł *Constitutionnela*, z którego telegram wyciąg nam przyniósł, brzmi w całości jak następuje:

„Niektóre dzienniki nie przypisują należytej wagi do słów przez lorda Russella w Blairgovrie wyrzeczonych. Wprawdzie nie w parlamencie wymówił je minister angielski, lecz na obiedzie. ale zapomnieć nie trzeba, iż mężowie stanu angielscy zwykle między sejmami parlamentu, a nawet i w czasie sesyi, wybierają podobne sposobności dla przemówienia do kraju i do Europy. Nie można więc twierdzić, że słowa powyższe były tylko prostą obiadową pogadanką."

„Kilka dni pierwej minister spraw zewnętrznych wielkiej Brytanii, wezwany do zabrania głosu w podobnem zebraniu extraparla-

mentarnem oświadczył, iż życzy sobie zachować milczenie co do kwestyi najważniejszej, która kraj teraz zajmuje. Cóż się stało od tego czasu? tego nie wiemy, jasną jednak jest rzeczą, iż jeżeli minister miał powody milczenia, musiał również mieć i powody mówienia."

„Nadaje to pewnego podobieństwa do prawdy wieściom przez dzienniki niemieckie rozgłoszonym, względem propozycyi, która Anglia w Wiedniu uczynić miała, w duchu wyżej powołanych słów lorda Russella o traktatach, które naprzeciw Polski zgwałcone zostały przez Rosyę, dla tego Rosya na nie powoływać się już nie może."

„Podobna propozycya miała być zrobiona gabinetowi Tuilleryi. Odpowiedź z tej strony naprzód jest wiadoma. Wiadomo, jakie uczucia ożywiają rząd francuzki względem dzieła kongresu wiedeńskiego. Traktaty te zawarte były w duchu reakcyi przeciwko wielkości i zwycięztwom Francyi cesarskiej. Francya cesarstwo jednak traktaty te szanowało. Lecz jeżeli Anglia sama, która tak wielki udział miała w dziele dyplomatycznym z 1815 roku, zaproponuje nam modyfikacye liberalną konwencyi świętego przymierza w duchu wymagań czasu i epoki obecnej, to propozycyi jej nie odepchniemy. Jeżeli więc propozycya angielska, o której dzienniki niemieckie donoszą, Francyi uczynioną została, to pewnie przyjęto ją z chęcią i zadowoleniem."

„Co zaś dotyczy Austryi, której położenie zupełnie jest wyjątkowe, a które każdy oceni, przypominając sobie historyę i rzuciwszy okiem na mapę, łatwo pojąć, iż żądała pewnych rękojmij, zanim przystąpić mogła do propozyi gabinetu londyńskiego. Zdaje nam się, iż gwarancye te dane jej być powinny."

„W końcu deklaracya lorda Russella wbrew opinii niektórych dzienników zdaje nam się być bardzo ważną, i sądzimy, że traktaty z 1815 roku, o ile Polski dotyczą, nigdy nie były tak blizkie zniweczenia. Nie są wprawdzie jeszcze pogrzebane, ale już umarły."

Szwecya.

(Doniesienia z Sztokholmu.) Z **Sztokholmu** piszą do *Nat. Ztg.*: Przybył tu znowu pełnomocnik polskiego rządu narodowego pan Demontowicz, który bawił już w Sztokholmie w pierwszej połowie tego roku. Jednakowoż tutaj zmniejszyło się przynajmniej na pozór współczucie dla sprawy polskiej, odkąd się uwaga publiczna zwróciła na spór pomiędzy Danią a Niemcami.

(Nowy dług.) Według doniesień telegraficznych z Sztokholmu wzmocniony wydział państwa uchwalił 62 głosami przeciw 52 dozwolić pożyczkę 35 milonów talarów na budowę rządowych kolei żelaznych. Przeciwnicy proponowali 32 miliony. (Na sejmie rzecz ta została nierozstrzygnięta, ponieważ dwa stany przyzwalały 35, a dwa inne 32 miliony.) Nie licząc kosztów na uzbrojenie do wojny, cięży na Szwecyi dług bardzo znaczny, i potrzebaby kilkadziesiąt lat pokoju, aby kraj ten mógł uczynić zadość swoim zobowiązaniom.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 12. października. *(Nowe obostrzenie stanu wojennego.)* Wychodząca w Warszawie *Gazeta policyjna* ogłasza następujące obwieszczenie Warszawskiego ober-policmajstra. Z rozkazu władzy wyższej podaje do publicznej wiadomości, iż podług przepisów stanu wojennego, wzbronione jest wyrabianie, na zakładach, fabrykach i warsztatach, wszelkiego rodzaju broni, narzędzi wojennych lub innych przedmiotów należących do uzbrojenia wojennego. Zatem właściciele zakładów, fabrykanci i majstrowie, a także robotnicy, gdzieby podobne roboty uskuteczniane były, oddani będą pod polowy sąd wojenny; zakłady ich i warsztaty będą zamknięte i oddane na użytek wojska, albo też ulegną karze pieniężnej według uznania władzy wojskowej. — Warszawa, dnia 26. września (8. października) 1863 roku. Jenerał-major, Lewszyn.

(Doniesienia o powstaniu.) Oddziałów powstańczych, które na nowo wystąpiły na plac boju, lub wkrótce wystąpią, ma być 26. Liczą one po 50 do 400 ludzi, czyli w przecięciu po 200, a zatem wszystkie 26 oddziały mają ogółem około 5200 ludzi.

„Rząd narodowy" dostał się znowu w ręce demokratów, i rozwija teraz wielką energię. Wskutek tego przybywa znowu ochotników; oddziały posiadają pieniądze, a nawet transporta broni i amunicyi szczęśliwie dostają się na miejsce przeznaczenia. Natomiast ma panować wielki brak sukni zimowych. „Rząd narodowy" wydał proklamacyę, w której oznajmia o nowem uorganizowaniu administracyi, i podaje do wiadomości, że postanowił prowadzić dalej walkę z podwojonem natężeniem.

Kronika.

(Nowe znaczki listowe.) Przypominamy, że dotychczasowe znaczki pocztowe do listów i dzienników mogą być używane tylko do końca listopada b. r. Od 1. grudnia t. r. korespondencye i opaski krzyżowe opatrzone dawnemi znaczkami, będą uważane jako niefrankowane.

(Wygrana.) „Reichenb. Ztg." donosi, że p. Braun, gospodarz z Prossnitz, wygrał 40.000 na ostatniem ciągnieniu losów kredytowych, wiadomość zaś, jakoby tę sumę wygrał naczelnik powiatowy w Kętach, była zupełnie mylna. Kto wygrał największy los w sumie 200.000 zł., nie wiadomo dotąd.

(Kontynentalny kongres wstrzemięźliwości), którego posiedzenia rozpoczęły się 29. września w Hanowerze, po złożeniu sprawozdania rezultatów, jakie osiągnięto dotąd w rozmaitych krajach w sprawie wstrzemięźliwości, podzielił przedmiot, który ma roztrząsać na pięć oddziałów, stosownie do tego, jak używanie mocnych trunków lub też powstrzymywanie się od takowych, oddziaływa na ludność pod względem 1) ekonomicznym, 2) sanitarnym, 3) duchowym i 4) obyczajowym. Przy roztrząsaniu powyższych kwestyi, zgromadzenie będzie miało na względzie użyteczność gorzelni dla gospodarstwa wiejskiego, tudzież niezbędność wódki przy podróżach na morzu i dla wojsk. W piątym oddziale roztrząsane będą środki oddziaływania przeciw używaniu wódki, mianowicie środki policyjne, stowarzyszenia, prawodawstwo zmierzające do ustalenia wstrzemięźliwości. W końcu roztrząsana będzie kwestya piwa w ogólności, a także piwa bawarskiego.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 14. paźdz. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: mec pszenicy (84 ℔) 2 zł. 64 c.; żyta (79 ℔) 1 zł. 43 c.; jęczmienia (67 ℔) 1 zł. 20 c.; owsa (46 ℔) 1 zł. 11 c.; hreczki 1 zł. 60 c.; grochu 2 zł.; kartofli 47 c., cetnar siana 1 zł. 33 c., okłotów 76 c., sąg drzewa bukowego 10 zł. 50 c.

Lwów, 11. października. Wszystkim leśniczym, chcącym wziąść udział w uroczystości w Mariabrunn, odbyć się mającej na pamiątkę założenia tamtejszego instytutu, kolej Karola Ludwika dozwoliła odbyć tę podróż tam i napowrót za połowę zwykłej ceny wagonami I. i II. klasy, pod warunkiem wykazania się kartą wstępu przed kasą kolei.

Od 1. października, liczba przesyłanych depeszy telegraficznych pomnaża się w ten sposób, że już wynosi dwa razy tyle, co w tym samym miesiącu z. r. Rozumie się samo przez się, że zniżenie opłaty głównie przyczyniło się do tego.

Złoczów, 9go października. W drugiej połowie z. m. były na targach tutejszych następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsce targu:									
	Busk		Sassów		Zborów		Załośce		Złoczów	
	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c	zł.	c.	zł.	c.
	waluty austryackiej									
Mec pszenicy	2	51	2	50	2	35	2	30	2	25
„ żyta	1	25	1	25	1	10	1	.	1	26
„ jęczmienia . . .	1	21	1	.	1	10	1	.	1	2
„ owsa	.	78	.	70	.	70	.	50	.	73
„ hreczki	1	24	1	25	1	10	1	.	1	26
„ kukurudzy . . .	.	.	1	50	.	.	.	.	.	.
„ kartofli	.	50	.	32	.	30	.	40	.	37
Cetnar siana	.	75	1	60	1	20	1	25	1	15
„ wełny	.	.	.	.		.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.		.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	9	70	3	50	6	.	7	25	5	60
„ „ miękiego	7	80	2	50	5	.	5	52	4	50
Funt mięsa wołowego	.	12	.	12		10	.	12	.	14
Mas okowity . . .	.	53	.	44	.	33	.	36	.	63

Wiedeń, 13. października. *(Targ wiedeński na woły.)* Na naszym wczorajszym targu było wołów węg. 1153, galic. 1727, krajowych 222, razem 3102 sztuk. Przedano na potrzebę miejscową 1799 sz., na prowincyę 1010 sztuk. Waga szacunkowa 1 sztuki wynosiła 450 do 710 ℔. Płacono za 1 sztukę 104 zł. do 190 zł., za cetnar 23 do 26 zł.

Ostatnia poczta.

Kraków, 14. października. *Krak. Ztg.* pisze: Dzisiejszy *Czas* powtarzając wiadomość przez nas wczoraj podaną, że pan radzca dworu i szef c. k. komisyi namiestniczej *Merkl* udaje się na urlop, stawia ją w związku z pogłoskami o zmianach, mających nastąpić w wyższych sferach urzędowych. Możemy zapewnić, że tylko wzgląd na zdrowie spowodował p. *Merkla* do wzięcia urlopu.

Hermanstadt, 13. października. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu krajowego prezydent Groiss ogłasza rezultaty wyborów do rozmaitych wydziałów, i prosi je, aby się spiesznie ukonstytuowały. Po odesłaniu kilku wniosków do przynależnych wydziałów prezydent oznajmia odroczenie sejmu krajowego. Zamknięto posiedzenie śród okrzyków na cześć Jego Ces. Mości, konstytucyi państwa, Siedmiogrodu, komisarza sejmu krajowego i prezydenta Groiss.

Berlin, 13. października. Dzisiejszy *Staatsanzeiger* ogłasza najwyższy rozkaz, mocą którego dnia 18. października, jako w pięćdziesięcioletnią rocznicę bitwy pod Lipskiem, odprawi się uroczyste nabożeństwo we wszystkich kościołach w całym kraju.

Warszawa, 13. października. *Dziennik Powsz.* ogłasza następujące rozporządzenie warszawskiego ober-policmajstra jenerał-majora Lewszyna:

W rozporządzeniach ogłoszonych w Nr. 221 gazety policyjnej, między innemi powiedziano: „Jeżeli przy rewizyi przez policyę do-

konanej będzie znalezioną u którego z lokatorów w mieszkaniu, jakakolwiek broń, lub przedmioty zabronione, to tak właściciele lub ich rządzcy, jak niemniej lokator winny w tej mierze, oddani zostaną pod sąd wojenny.“ Pomimo to przy rewizyi odbytej dnia 28. września (10. października), w domu pod Nr. 495 na ulicy Miodowej, należącym do p. Jana Grabowskiego, w piwnicach tegoż domu znalezionym został zakopany w sieni, skład rozlicznego rodzaju broni, nadto wykryto także mundury i inne efekta do uzbrojenia należące. Dla wykrycia winnych i postąpienia z nimi podług przepisów prawa, zarządzonem zostało najściślejsze śledztwo. Ponieważ powyższe zdarzenie naprowadza na wniosek, że i w innych domach miasta Warszawy mogą się znajdować podobne składy broni i t. p., i że właściciele takich domów lub ich rządzcy nie dają znać o tem z obawy odpowiedzialności powyższem rozporządzeniem zastrzeżonej, to z woli władzy wyższej podaję do wiadomości: Że ciż właściciele domów lub rządzcy, którzy do dnia 8. (20.) października godziny 12tej z południa zameldują policyi, iż w domach ich własnością będących, lub przez nich zarządzanych jest ukryta broń, wojenne przyrządy, proch, mundury, efekta do uzbrojenia należące, i w ogóle przedmioty, znane pod nazwą „wojennej kontrabandy“ wyłączają się od wszelkiej w tej mierze odpowiedzialności. Jeżeli jednakże po upływie powyższego terminu w czyjem bądź domu lub mieszkaniu przy rewizyi znalezione będą wyżej wzmiankowane przedmioty, w takim razie właściciele tych domów i lokatorowie ulegną z osoby i majątku odpowiedzialności według całej surowości prawa wojennego, same zaś domy niezwłocznie na użytek wojska oddane zostaną.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. października.

Hotel George: PP. Hr. Dieduszycki Kaz., z Niesluchowa. — Hr. Komorowski Wład., z Dziewiętnik.

Hotel europejski: Skrzyszewski Michał, z Bełzca. — Ustrzycki Wal, z Zamiechowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. października.

PP. Tyszkowski Adam, do Leśnik. — Przesdziecki Miecz., do Warszawy. — Hohendorf Eust., do Baru. — Niezabitowski Włod., do Uherzec. — Szeptycki Jan, do Przełbicy. — Hr. Roniker Michał, na Wołyń. — Malczewski Hen., do Gniłowód.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. października 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.92 '''	+ 8 5	89 0	połud.-wsch. m.i.	pochmurno
2. god. po poł.	329.78	+ 10.5	87.1	„ „	„
10. god. wiecz.	3?9.79	+ 9.8	83 9	„ „	„

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „**Unsere Lehrbuben**“, komedya ze spiewami w 3 aktach.

Jutro teatr polski: „**Karpaccy Górale**“, dramat ze spiewami w 3 aktach przez J. Korzeniowskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 14. października.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	25 1/2	5	32
Dukat cesarski	„ „	5	27 1/2	5	34 1/2
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	13 1/2	9	21 1/2
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	75	1	77
Talar pruski	„ „	1	66 1/2	1	68
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „		—		
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	74	18	74	80
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	77	98	78	53
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	73	74	60
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	25	81	95
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	196	75	198	75

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 14. października.

	złr.	kr.
5% Metaliki	75	60
5% pożyczka narodowa	81	55
Losy z 1860 roku	98	15
Akcye banku wiedeńskiego	792	—
„ „ kredytowego	186	70
Londyn, 10 funtów szterlingów	112	—
Dukat pojedyńczy	5	34
Srebro	111	55

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 12. października.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	71.70	71.80
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	96.25	96.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	81 80	81.90
od kwiet. do paźd. po 5%	81.75	81.85
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	75.60	75.70
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	75.70	75.80
dtto. po 4 1/2%	67.75	68.—
dtto. „ 4%	60.25	60.50
dtto. „ 3%	45.—	45.50
dtto. „ 2 1/2%	37.50	39.—
dtto. „ 1%	15.10	15.25
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	158.50	159.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	156.50	157.—
Przez. do wyl. z r. 1854	93.75	94.—
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	97.70	97.80
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	97.90	98.—
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	17.75
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	71.50	72.—
„ „ „ 4 1/2%	67.—	67.50
„ „ „ 4%	59.50	59.75
„ „ „ 3 1/2%	52.—	52.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ „ „ 2 1/2%	59.—	60.—
„ „ „ 2 1/4%	52.—	53 —
„ „ „ 2%	47.—	48.—
„ „ „ 1 3/4%	41.—	42.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ „ „ 4 1/2%	67.25	67.75
„ „ „ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	86.75	87.25
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.50
Czech	90.25	90.75
Morawii	88.50	89.—
Szląska	88.50	89.—
Styryi	87.25	87.50
Tyrolu	91.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	89.—
Węgier	75.75	76.25

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Banatu Tem.	74.25	74.75
Kroacyi i Slawonii	75.25	75.75
Galicyi	74.—	74.25
Siedmiogrodu	74.—	74.50
Bukowina	73.50	74.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	73.50	74 —
Lomb. wen. poż. z r. 1859	91.50	92.50
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	59.50	59.75
Dług Salcburga „ 3 1/2%	— —	—.—
„ 3%	59.50	59.75
„ 2 1/2%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	29.50	30.50
„ 1 3/4%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	27.—	—.—
„ 2 1/2% „ 100 „	22.50	—.—
„ 2 1/4% „ 100 „	20.25	—.—
„ 2% „ 100 „	18.—	—.—
„ 1 3/4% „ 100 „	15.50	—.—

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	791.—	792.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	186.40	186 50
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	641.—	643.—
Póln. kol. po 1000 zł. m. k.	1642.—	1644.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	179 50	180 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	144 —	144.50
Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128.—	128 25
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	247.—	248.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	197.—	197.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	99.—	100.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	695.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	230.—	232.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	145.—
Austr towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	428.—	430.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	242.—	244.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	393.—	395.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	396.—	398.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	280.—	285.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	157.75	158.25

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	102.25	102.50
10let. „ 1857 po 5%	89.75	90.25
przeznaczone do los. po 5%	—.—	—.—
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	85.50	85.65
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	74.75	75.25

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	97.75
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	92.—	92.25
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	88.—	88.25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	116.25	116.75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	116 75	117.—
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	90.—	90.50
Kol. póln. po 100 zł. w. a.	86.—	86.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.—	80.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Lloyda za 100 zł.	91.—	92.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	95.—	95.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	78.25	78.75
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	99.50	100.—

6. Losy.

	pien. (za sztukę.)	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	135.90	136.10
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	113.—	114.—
„ „ po 50 zł. m. k.	52.75	54.25
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.50	34. —
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.50	95.50
Salma „ 40 „ „	35.25	35.75
Palfiego „ 40 „ „	34.25	34.75
Clarego „ 40 „ „	34.—	34.25
St. Genois „ 40 „ „	33.50	34.—
Windischgrätza 20 zł. „	21.75	22.—
Waldsteina 20 „	20.—	20.50
Keglevicha 10 „	14.75	15 —

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	94.65	94 75
Berlin za 100 tal.	164 75	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	94.65	94 75
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	83.50	83 60
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	111.50	111.55
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wl.	44.—	44.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	44.10	44 20
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	5.34	5.35
dtto. pełnej wagi	5.34	5.35
Korona	15.40	15.45
20frankówka	8.93	8.94
Rosyjski imperyał	9.17	9.20
Talar związkowy	1.67 1/2	1.68
Srebro	111.56	111.85

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.